

6. Międzynarodowa Konferencja Doktorancka dotycząca prawa konkurencji, Białystok, 27 kwietnia 2017 r.

W dniu 27 kwietnia 2017 r. w Białymstoku odbyła się 6. Międzynarodowa Konferencja Doktorancka dotycząca prawa konkurencji. Spotkanie zostało zorganizowane przez Katedrę Prawa Gospodarczego Publicznego na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Konferencja została poświęcona zagadnieniom głównie z zakresu europeizacji prawa konkurencji, a międzynarodowy charakter wydarzenia był doskonałą okazją do wymiany doświadczeń i poglądów.

Konferencję otworzyła dr hab. Anna Piszcz, prof. Uniwersytetu w Białymstoku, która powitała uczestników oraz przedstawiła zaproszonych gości, w tym prof. Ksenię Smyrnovą (Kijowski Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki), prof. Miguela Sousa Ferro (Wydział Prawa, Uniwersytet w Lizbonie) oraz prof. Marko Jovanovica (Wydział Prawa, Uniwersytet w Belgradzie). Następnie prof. Anna Piszcz omówiła główne założenia konferencji oraz jej zakres.

Konferencja została podzielona na dwie części. W pierwszej, moderowanej przez prof. Ksenię Smyrnovą, referaty wygłosili studenci.

Paulina Korycińska-Rządca (Uniwersytet w Białymstoku) przedstawiła referat pt. „Europeanisation of the Polish leniency programme”, w którym omówiła zagadnienia związane z polską regulacją prawną programu łagodzenia kar (*leniency*) w świetle trzech metod harmonizacji: spontanicznej, legislacyjnej oraz orzeczniczej. Prelegentka podkreśliła, że polski program łagodzenia kar niewątpliwie jest wynikiem europeizacji prawa dokonanej za pomocą harmonizacji spontanicznej. Taka metoda harmonizacji spowodowała, że pomiędzy rozwiązaniami przyjętymi w poszczególnych państwach członkowskich oraz rozwiązaniami stosowanymi przez Komisję Europejską występują pewne różnice. Wskazała również, że dotychczas polski program łagodzenia kar nie był przedmiotem harmonizacji legislacyjnej ani orzeczniczej.

Następnie Magdalena Knapp (Uniwersytet w Białymstoku) wygłosiła referat pt. „CJEU's jurisprudence and its implications for SEP dispute resolution” przygotowany wspólnie z Aleksandrą Kozak (Katolicki Uniwersytet w Leuven), a poświęcony roli Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w rozwiązywaniu sporów w sprawach z zakresu standardów technologicznych składających się z rozwiązań chronionych patentami (*Standard Essential Patents*, SEP). Przedstawiła ona i przeanalizowała najważniejsze orzeczenia w sprawach naruszania prawa konkurencji przez posiadaczy SEP, wskazując na szczególną rolę Trybunału w kreowaniu prawa unijnego. M. Knapp podkreśliła, że Trybunał w ramach wykładni prawa wydaje wytyczne i wskazuje na generalne zasady postępowania, które wpływają na stosowanie krajowego prawa konkurencji. Podsumowując, wskazała również na istniejące duże rozbieżności w posługiwaniu się przez sądy krajowe rozstrzygnięciami Trybunału Sprawiedliwości w sprawach SEP.

Jako ostatni w tej sesji swój referat pt. „Collective redress in EU with particular reference to Spain” wygłosił Manuel Cirre (Uniwersytet w Granadzie). W pierwszej części swojego wystąpienia Prelegent przedstawił regulacje prawne prawa europejskiego dotyczące postępowań grupowych,

wskazując na ogólne reguły stosowane w postępowaniach grupowych. Następnie skupił się na rozwiązaniach przyjętych w Hiszpanii, szczegółowo opisując i analizując kluczowe cechy hiszpańskiego modelu dochodzenia roszczeń w postępowaniach grupowych. Manuel Cirre wskazał na wybrane aspekty, takie jak legitymacja procesowa, które powinny zostać zharmonizowane oraz inne, które wymagają dopracowania. Szczególnie podkreślił problem rozpowszechniania roszczeń i kwestie związane z kształtowaniem składu grupy w postępowaniach grupowych.

Na zakończenie pierwszej części konferencji głos w dyskusji zabrali wszyscy eksperci, którzy podzielili się swoimi uwagami oraz skierowali pytania do każdego z prelegentów. Studenci wykazali się znajomością prezentowanych zagadnień i udzielali wyczerpujących odpowiedzi na pytania zadawane podczas dyskusji.

W drugiej części konferencji swoje referaty wygłosili eksperci. Moderatorem tej sesji była prof. Anna Piszcz.

Pierwszy referat tej części konferencji, pt. „The process of „Europeanisation” of competition law in Ukraine”, został wygłoszony przez prof. Ksenię Smyrnową. Pani Profesor omówiła proces europeizacji prawa konkurencji na Ukrainie, wskazując, że rozpoczął się on od dużej zmiany – odejścia od gospodarki planowej na rzecz wolnej gospodarki rynkowej. W ocenie prof. Ksenii Smyrnowej ukraińskie prawo konkurencji zostało przyjęte zgodnie z głównymi zasadami unijnego prawa konkurencji, prowadząc Ukrainę w stronę stopniowej integracji z unijnym rynkiem wewnętrznym. Następnie Prelegentka omówiła główne przepisy prawa ukraińskiego, zwracając uwagę przede wszystkim na wyzwania związane z ich wprowadzeniem do krajowego porządku prawnego. Jednocześnie wskazała na pewne różnice w podejściu Unii Europejskiej do umów o pogłębionej i całościowej strefie wolnego handlu zawieranych z innymi państwami (*Deep and Comprehensive Free Trade Agreement, DCFTA*), w tym z Gruzją i Mołdawią, które przewidują odmienne rozwiązania niż te zawarte w umowie z Ukrainą.

Kolejny referat, pt. „The Damages Directive and consensual dispute resolution” został wygłoszony przez prof. Marko Jovanovica. W pierwszej części swojego wystąpienia przedstawił on i poddał analizie główne postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego dotyczące arbitrażu. Prof. Marko Jovanovic wskazał na korzyści wynikające z polubownych metod rozwiązywania sporów, takie jak pełna poufność postępowania, prostota procedury oraz skrócenie czasu postępowania. Przedstawił także możliwe wady, skupiając się przede wszystkim na dodatkowych obowiązkach nałożonych na strony postępowania oraz możliwych trudnościach w zapewnieniu stronom prawa do sądu. Na zakończenie prof. Marko Jovanovic dokonał oceny efektywności oraz skuteczności polubownych metod rozwiązywania sporów wskazanych w dyrektywie 2014/104/UE.

Następnie prof. Miguel Sousa Ferro wygłosił referat pt. „Compensating consumers for antitrust infringements after the Damages Directive”, w którym wskazał, że prawo unijne kładzie nacisk przede wszystkim na publicznoprawne egzekwowanie prawa konkurencji, umniejszając jednocześnie rolę prywatnoprawnego dochodzenia roszczeń. Prelegent przedstawił argumenty przemawiające za przywróceniem równowagi w tym aspekcie, podkreślając szczególną rolę krajowych organów ochrony konkurencji w jej kreowaniu. W opinii prof. Sousa Ferro wprowadzenie zmian znacząco

wpływie na wzrost liczby spraw z zakresu prywatnoprawnego dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia prawa konkurencji, w tym wspólnego dochodzenia roszczeń przez konsumentów, tym samym przyczyniając się do zwiększenia skuteczności egzekwowania prawa konkurencji.

Konferencja została zamknięta przez prof. Annę Piszcz, która zapowiedziała, że kolejne spotkanie z cyklu międzynarodowych konferencji odbędzie się w Białymstoku jesienią 2017 r., i zostanie poświęcone zagadnieniom dotyczącym pomocy publicznej oraz prywatnoprawnego dochodzenia roszczeń wynikających z naruszeń prawa konkurencji.

Magdalena Knapp

doktorantka w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego Uniwersytetu w Białymstoku
knapp.magdalena@gmail.com

Paulina Korycińska-Rządca

asystent w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego Uniwersytetu w Białymstoku
radca prawny w Kancelarii Radców Prawnych Bieluk i Partnerzy; p.korycinska@gmail.com